

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา ส32103 ประวัติศาสตร์สากล

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากล

เวลา 4 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 1 กาลเวลา

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ส4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

2. ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 4.1 ม.4-6/2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจเวลาระบบต่างๆ ของสากล
2. คำนวณเวลาตามระบบต่างๆ ของสากลได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของกาลเวลาในชีวิตประจำวัน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเวลาตามระบบของไทยและสากล มีผลต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย

5. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้นักเรียนรู้จักแหล่งอารยธรรมโบราณที่ใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนชี้แผนที่ประกอบ
2. ครูเชื่อมโยงความสำคัญของเวลาต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน

ขั้นสอน

3. นักเรียนระดมสมองถึงความรู้เรื่องภูมิหลังและพัฒนาการของชาติไทยกับแหล่งอารยธรรมโลก
4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ และทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงาน
5. นักเรียนศึกษาเรื่อง แหล่งอารยธรรมโลก ที่นักเรียนสนใจ 1 เรื่อง แล้วให้นักเรียนนำข้อมูลแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาแลกเปลี่ยนกัน
6. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
7. ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เพื่อให้นักเรียนฝึกคำนวณการนับและเทียบศักราชต่างๆ ของไทย
8. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลเวลาตามแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาคำนวณเวลาให้เป็นระบบของไทย

ขั้นสรุป

9. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้

9. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก
3. ใบความรู้เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์
4. ใบความรู้เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

ใบความรู้

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ คือ วิชาที่ว่าด้วยเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ควรแก่การศึกษาและมีผลกระทบต่อท้องถิ่นชุมชน สังคมโลก ได้มีการบันทึกไว้ เพื่อให้ชนรุ่นหลังรับรู้ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ จึงทำให้รู้และเปรียบเทียบช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ว่าผ่านมานานแล้วเพียงไร

ศักราช	หมายถึง	ปีที่ตั้งขึ้นตามเหตุการณ์
วรรษ	หมายถึง	ปี
ทศวรรษหมายถึง	เวลาในระยะ 10 ปี	
ศตวรรษหมายถึง	เวลาในระยะ 100 ปี	
สหัสวรรษ	หมายถึง	เวลาในระยะ 1,000 ปี
ศก	หมายถึง	ยุค สมัย ปี วิธีนับปี
ปีนักษัตร	หมายถึง	การนับปีที่กำหนด 12 ปี เป็น 1 รอบ คือ ชวด ฉลู ขาลเถาะ มะโรง มะเส็ง มะเมีย มะแม วอก ระกา จอ กุน

การนับเวลามี 2 แบบ คือ

1. นับตามปรากฏการณ์ของดวงอาทิตย์ที่โลกโคจรรอบ เรียกว่า **นับทางสุริยคติ** เป็นการนับแบบสากลในปัจจุบัน และนับตามดวงจันทร์ที่โคจรรอบโลก เรียกว่า **นับทางจันทรคติ** เป็นการนับ

เวลาแบบโบราณของดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันยังมีใช้บ้างในทางพระพุทธศาสนาและโหราศาสตร์

2. นับตามกำเนิดของศาสนาที่สำคัญ คือ

- พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มจากปีที่พระพุทธเจ้าทรงปรินิพพาน โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นทางการ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2455
- คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มจากปีที่พระเยซูประสูติ แตกต่างจากพุทธศักราช 543 ปี
- ฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เริ่มจากท่านนบีมุฮัมมัดอพยพจากเมืองเมกกะไปยังเมืองเมดินะ แตกต่างจากพุทธศักราช 1,122 ปี

ใบความรู้

เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย

พ.ศ. ใช้กันแพร่หลายในประเทศที่ประชาชนนับถือพระพุทธศาสนา เช่น ไทย ลาว พม่า และกัมพูชา โดยมีการเริ่มใช้ พ.ศ. มาตั้งแต่สมัยอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และใช้อย่างเป็นทางการในสมัยรัชกาลที่ 6 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยเริ่มนับ พ.ศ.1 เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี

ม.ศ. เป็นศักราชที่เริ่มใช้ในอินเดียโดยพระเจ้ากนิษกะ แห่งราชวงศ์กุษาณะทรงตั้งขึ้น และต่อมาได้แพร่หลายไปยังดินแดนที่ได้รับอารยธรรมอินเดีย มหาศักราชพบได้มากในจารึกสมัยสุโขทัยและจารึกในดินแดนไทยรุ่นแรกๆ การเทียบมหาศักราชเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 621

พ.ศ.

ม.ศ.

การนับศักราชแบบไทย

จ.ศ.

ร.ศ.

จ.ศ. เป็นศักราชของพม่าสมัยพุกามก่อนแพร่เข้ามาในดินแดนประเทศไทย นิยมใช้ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่างๆ ทั้งสมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ตอนต้น และล้านนา การเทียบจุลศักราชเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 1181

ร.ศ. เป็นศักราชที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริขึ้นใช้ในกลางรัชสมัยของพระองค์ โดยเริ่มนับ ร.ศ.1 ในปีทีสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี คือ พ.ศ. 2325 การเทียบรัตนโกสินทร์ศกเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 2324